

KESKKONNAAMET

KORRALDUS

31.01.2023 nr DM-120745-18

Potsepa III liivakarjääri keskkonna loa nr L.MK/332988 muutmine

1. OTSUS

Arvestades alljärgnevat, võttes aluseks maapõueseaduse § 48, keskkonnaseadustiku üldosa seaduse § 41 ning tuginedes Pärnu Linnavalitsuse 05.12.2022 otsusele nr 806 ja taotleja 11.10.2022 esitatud taotlusele nr DM-120745-4, **otsustan:**

1.1. muuta Osaühingu Eesti Killustik (registrikood 10126848) Potsepa III liivakarjääri maavara kaevandamise keskkonnaluba nr L.MK/332988;

1.2. keskkonnaloasse viia sisse järgmised muudatused:

1.2.1. Mäeeraldise pindala 3,95 ha.

1.2.2. Kaevandatava katendi kogus (tuh m³): 18.

1.2.3. Kaevandatava mulla kogus (tuh m³): 8.

1.2.4. Kaevandatud maavara kasutamise otstarve: ehitussegude lähtematerjal, üld- ja teedehituse täitematerjal.

1.2.5. Keskmine tootmismaht: 24 tuh m³.

1.3. avalikustada Osaühing Eesti Killustik keskkonnaloa nr L.MK/332988 muutmine ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded;

1.4. korraldus jõustub Osaühingule Eesti Killustik teatavaks tegemisest.

Käesolev korraldus on keskkonnaloa nr L.MK/332988 lahutamatu osa. Keskkonnaluba nr L.MK/332988 on kättesaadav keskkonnaotsuste infosüsteemis <https://kotkas.envir.ee/>.

2. ASJAOLUD

2.1. Keskkonnaloa taotluse läbivaatamine

Osaühingu Eesti Killustik (registrikood 10126848, aadress Röstla paekivikarjäär, Röstla küla, Põltsamaa vald, Jõgeva maakond) esitas 14.07.2022 Keskkonnaametile Potsepa III liivakarjääri keskkonnaloa nr L.MK/332988 muutmise taotluse (registreeritud keskkonnaotsuste

infosüsteemis KOTKAS 14.07.2022 menetluse nr M-120745 juurde, nõuetekohane taotlus esitatud 11.10.2022).

Osaühingule Eesti Killustik kuulub keskkonnaluba nr L.MK/332988 Potsepa III liivakarjääris täiteliiva kaevandamiseks. Keskkonnaluba kehtib kuni 15.07.2034. Ettevõtte taotleb maavara kaevandamise loa nr L.MK/332988 mäeeraldise laienemist teenindusmaal olevale täiteliiva aktiivse tarbevaru plokile 27 tulenevalt maapõuseaduse § 66 lõige 1 p-le 4, et tagada maardlas ressursi täielik kasutus. Luba taotletakse, et tagada ettevõtte üheks põhitegevuseks (mineraalsete ehitusmaterjalide kaevandamine, töötlemine ja müük) vajalik materjaliressurss. Potsepa III liivakarjääris soovitakse laiendada mäeeraldise pindala kuni 3,95 ha (eelnevalt 3,70 ha), teenindusmaa pindala ei muutu.

Potsepa III liivakarjäär asub Pärnu maakonnas Pärnu linnas Kõima külas loa taotlejale kuuluval kinnistul (katastritunnus 15905:001:0304) ja riigile kuuluvale maaüksusele Potsepa liivakarjäär (katastritunnus: 62401:001:0762).

Seisuga 31.12.2022 on olemasoleva Potsepa III liivakarjääri mäeeraldisega seotud täiteliiva aktiivse tarbevaru kogus 266,909 tuh m³, millest kaevandatav varu on 227,909 tuh m³.

Potsepa III liivakarjääri mäeeraldise pindala on 3,95 ha ja mäeeraldise teenindusmaa pindala on 3,95 ha. Maavara kasutusalaadeks on ehitussegude lähtematerjal, üld- ja teedehituse täitematerjal. Maavara kaevandamise keskmine aastamäär on 24 tuh m³. Kaevandamisega rikutud korrastatava maa kasutamise otstarve on rohumaa ja veekogu.

Riigilõiv 500 eurot on tasutud 14.07.2022 riigilõivuseaduse § 36² lõike 2 kohaselt.

Mäeeraldis ja selle teenindusmaa külgneb läänes ja põhja pool Potsepa liivakarjääriga, kus kaevandab osaühing Eesti Killustik keskkonnaluba nr PARM-008 alusel, lisaks jätkub põhja pool Audru metskond 52 maaüksus. Lõunas ja idas piirneb Kõima-Seliste teega (tee nr 19107) ning taotletav ala paikneb osaliselt nimetatud tee kaitsevööndis. Tegevus on kooskõlastatud Maanteeameti 03.09.2018 kirjaga nr 15-2/18/38699-2.

Lähim majapidamine, Liivaaugu kinnistu (tunnus: 15905:004:0618), jääb Potsepa III liivakarjäärist ligikaudu 60 m kaugusele.

Potsepa III liivakarjäärist edela suunas on vääriselupaik nr 204632 (männikud ja männi-segametsad) ning ~60 m ida pool asub vääriselupaik nr 117092 (märgalade metsad). Lähim Natura 2000 võrgustiku ala, Lindi looduskaitseala (KLO1000517) jääb Potsepa III liivakarjäärist ligikaudu 30 m kaugusele.

Ligikaudu 80 m lõuna pool on geodeetiline märk tunnusega 7032.

2.2. Keskkonnaluba taotluse ning otsuse eelnõu avalikustamine ning menetlusosaliste teavitamine

Keskkonnaseadustiku üldosa seaduse (edaspidi KeÜS) § 47 lõike 2 kohaselt avaldatakse keskkonnavalda taotluse menetlusse võtmise kohta teade väljaandes Ametlikud Teadaanded ja kohalikus või maakondlikus ajalehes. Teate võib jätta kohalikus või maakondlikus ajalehes avaldamata, kui kavandatud tegevusega kaasnev keskkonnahäiring või keskkonnarisk on nii väike, et selle vastu puudub piisav avalik huvi.

Keskkonnaamet jättis keskkonnavalda muutmise taotluse menetlusse võtmise teate avalikustamata kohalikus või maakondlikus ajalehes, kuna kavandatud tegevus on lokaalse mõjuga ja sellega kaasnev keskkonnahäiring või keskkonnarisk on väike ning kavandatud tegevuse vastu puudub piisav avalik huvi.

Keskkonnavalda muutmise taotluse menetlusse võtmine on avalikustatud 18.10.2022 ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded. Keskkonnaamet teavitas 18.10.2022 kirjaga nr DM-120745-6 keskkonnavalda taotluse esitamisest ja avatud menetluse algatamisest KeÜS § 46 lõike 1 punktides 1 ja 2 nimetatud isikuid.

Vastavalt maapõuseaduse (edaspidi MaaPS) § 49 lõikele 6 saatis Keskkonnaamet 18.10.2022 kirjaga nr DM-120745-8 keskkonnavalda muutmise taotluse kirjaliku arvamuse saamiseks mäeeraldise asukoha kohalikule omavalitsusele (Pärnu Linnavalitsus) arvamuse andmise tähtajaga kaks kuud.

Pärnu Linnavalitsus edastas 05.12.2022 Keskkonnaametile Pärnu Linnavalitsuse seisukoha, millega nõustuti keskkonnavalda nr L.MK/322988 muutmise taotlusega (registreeritud keskkonnanõuete infosüsteemis KOTKAS 12.12.2022 nr DM-120745-10).

KeÜS § 47 lõige 6 sätestab, et kui sama paragrahvi lõikes 1 nimetatud taotluse menetlusse võtmise teates ei avaldatud keskkonnavalda taotluse ja selle kohta antava haldusakti eelnõu väljapaneku aega ja kohta või seisukoha ning küsimuste esitamise tähtaega ja adressaati, avaldatakse nende andmetega teade vastavalt käesoleva paragrahvi lõigetes 2 ja 21 sätestatud nõuetele viivitamata pärast haldusakti eelnõu valmimist. KeÜS § 47 lõige 2 sätestab, et teate võib jätta kohalikus või maakondlikus ajalehes avaldamata, kui kavandatud tegevusega kaasnev keskkonnahäiring või keskkonnarisk on nii väike, et selle vastu puudub piisav avalik huvi.

Keskkonnaamet jättis keskkonnavalda muutmise taotluse kohta antava haldusakti eelnõu teate kohalikus või maakondlikus ajalehes avalikustamata, kuna kavandatud tegevus on lokaalse mõjuga ja sellega kaasnev keskkonnahäiring või keskkonnarisk on väike ning antud tegevuse vastu puudub piisav avalik huvi.

Kooskõlas MaaPS § 1 lõigetega 3 ja 4, HMS §-dega 48 ning 49 tegi Keskkonnaamet 11.01.2023 ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded avalikkusele teatavaks keskkonnavalda muutmise korralduse eelnõu. Arvestades asjaolu, et avalikkusel peab olema HMS § 49 lõike 2 kohaselt võimalus eelnõuga tutvuda vähemalt kaks nädalat, määras Keskkonnaamet eelnõudele ettepanekute ja/või vastuväidete esitamise ajaks kaks nädalat eelnõu kätte saamisest arvates.

Ettepanekuid ja/või vastuväiteid etteantud tähtajaks ei esitatud.

HMS § 49 lõikest 1 tulenevalt on huvitatud isikul ja isikul, kelle õigusi võib avatud menetluse korras antav õigusakt puudutada, õigus määratud tähtaja jooksul esitada menetlust läbiviivale haldusorganile eelnõu või taotluse kohta ettepanekuid ja vastuväiteid. Keskkonnaamet küsis 09.01.2023 kirjaga nr DM-120745-12 menetlusosalistelt arvamust või vastuväiteid keskkonnaloa muutmise eelnõule kahe nädala jooksul kirja saatmisest.

Osaühing Eesti Killustik etteantud tähtjaks arvamust ei avaldanud.

Pärnu Linnavalitsus nõustus 18.01.2023 kirjaga nr 9-11/247-6 tingimuslikult keskkonnaloa andmise otsuse eelnõudega (registreeritud KOTKAS 20.01.2023 nr DM-120745-15, vt korralduse p 3.3).

2.3. Keskkonnamõju hindamise vajalikkuse üle otsustamine

Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (edaspidi nimetatud KeHJS) § 3 kohaselt hinnatakse keskkonnamõju kui taotletakse tegevusluba või selle muutmist ning kavandatav tegevus toob eeldatavalt kaasa olulise keskkonnamõju. KeHJS § 11 lõigete 3 ja 4 kohaselt on keskkonnamõju hindamine (edaspidi nimetatud KMH) kohustuslik KeHJS § 6 lõike 1 tegevuste korral, KeHJS § 6 lõikes 2 nimetatud tegevuste korral tuleb kaaluda KMH algatamist või algatamata jätmist lisades otsusele KeHJS § 6 lõike 3 kohase eelhindamise tulemused. KeHJS § 6 lõike 1 kohaselt ei kuulu ettevõtte poolt taotletav tegevus olulise keskkonnamõjuga tegevuste loetelusse. Kavandatav tegevus kuulub KeHJS § 6 lõike 2 punktis 2 nimetatud tegevusvaldkonda, mille täpsustatud loetelu on kehtestatud Vabariigi Valitsuse 29.08.2005. a määruses nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu” (edaspidi KMH määrus).

KMH määruse § 1 lg 1 ja § 3 p 4 kohaselt peab otsustaja andma eelhindangu selle kohta, kas pealmaakaevandamine kuni 25 hektari suurusel alal on eeldatavalt olulise keskkonnamõjuga tegevus või mitte ning otsustama KMH algatamise või algatamata jätmise üle.

Keskkonnaamet jättis 23.01.2023 kirjaga nr DM-120745-16 „Potsepa liivamaardla Potsepa III liivakarjääri keskkonnaloa muutmise taotlusele keskkonnamõju hindamise algatamata jätmise” algatamata keskkonnamõju hindamise keskkonnaloa muutmise taotluse menetluse käigus.

3. KAALUTLUSED

3.1. Kaalutlused keskkonnaloa andmisel

Korralduse otsustava osa punktiga 1.1. muudetav keskkonnaluba nr L.MK/332988 annab Osaühingule Eesti Killustik Potsepa III liivakarjääri mäeeraldisel õiguse alljärgnevas:

- maavara kaevandamiseks.

3.1.1. Maavara kaevandamine

3.1.1. Õiguslik alus

MaaPS § 1 lõike 3 kohaselt kohaldatakse kaevandamise keskkonnaloa andmise ja muutmise menetlusele haldusmenetluse HMS avatud menetluse sätteid, arvestades MaaPS erisusi. MaaPS § 1 lõike 4 järgi kohaldatakse kaevandamise keskkonnaloa andmise ja muutmise menetlusele KeÜS 5. peatükki, arvestades MaaPS erisusi.

Vastavalt MaaPS § 49 lõikele 1 esitab taotleja kaevandamise keskkonnaloa saamiseks loa andjale taotluse. MaaPS § 48 kohaselt annab kaevandamise keskkonnaloa Keskkonnaamet.

Keskkonnaloa taotlust on kontrollinud maavarade registri nimistu volitatud töötaja (Maa-ameti 22.08.2022 kiri nr 9-3/22/13808-2 ja 18.10.2022 kiri nr 9-3/22/13808-4).

MaaPS § 55 lõike 3 punkt 1 sätestab, et kaevandamisloa andmisest keeldutakse, kui taotlejale on määratud rohkem kui üks karistus kaevandamisjäätmete käitlemise nõuete eiramise eest ja selle andmed ei ole karistusregistrist kustutatud. Keeldumise alus on kontrollitud menetluse käigus. Osahingule Eesti Killustik ei ole seisuga 09.01.2023 karistusregistrisse kantud kaevandamisjäätmete käitlemise nõuete eiramise eest.

Maakatastriseaduse § 18¹ lõike 10 järgi peab maavara (v.a turba) kaevandamiseks ja töötlemiseks kasutatava maa katastriüksuse sihtotstarve olema mäetööstusmaa. Vastavalt maakatastriseadusele § 18² lõike 4 kohaselt katastriüksusele, millele on välja antud maavara kaevandamise luba, määratakse kaevandamisloast tulenevalt mäetööstusmaa või turbatööstusmaa sihtotstarve.

Tulenevalt MaaPS § 50 lõikest 6 tuleb taotlusele lisada kaevandamisjäätmekava, kui kaevandamise käigus tekib kaevandamisjäätmeid, mida ladustatakse mäeeraldise teenindusmaal, mis ei ole jäätmeoidla jäätmeseaduse § 35 tähenduses. Kaevandamisjäätmeid Potsepa III liivakarjääris jäätmeseaduse mõistes ei teki, seega ei ole kaevandamisjäätmekava koostamine vajalik.

3.1.1.2. Riigi huvi

Muuhulgas keeldutakse kaevandamise keskkonnaloa andmisest, kui kaevandamine on vastuolus riigi huvidega. Riigi huvi on käsitletud Riigikogus 06.06.2017 vastu võetud strateegiadokumendis „Maapõuepoliitika põhialused aastani 2050“. Riigi huvi esinemist või puudumist analüüsitakse vastavalt Keskkonnaministeeriumi kantsleri 13.06.2013 käskkirjaga nr 610 kinnitatud juhendile „Juhend riiklike huvide kaalumiseks ehitusmaavarade kaevandamis- ja uuringulubade taotluste menetlemisel lähtuvalt varustuskindluse tagatusest“ (edaspidi juhend). Ehitusmaavaradest lähtudes on riigi huvi tagada tarbijate, eelkõige riigi infrastruktuuri ehitusobjektide nõuetekohane ja majanduslikult optimaalne varustamine kvaliteetsete ehitusmaavaradega, luua tingimused kaevandamise ja kasutamise tehnoloogia igakülgsaks arenguks, võttes tarvitusele kõik meetmed ehitusmaavarade ratsionaalseks kasutamiseks ning

maavara ja keskkonna kaitsmiseks.

Kuivõrd osa kaevandada soovitavast maavarast kuulub riigile, analüüsis Keskkonnaamet Potsepa III liivakarjääri optimaalse teeninduspiirkonna varustuskindlust järgnevatest kriteeriumitest lähtuvalt.

Analüüsi, kas taotletav tegevus on vajalik maavarade säästliku ja majanduslikult otstarbeka kasutamise tagamiseks (alus MaaPS § 14).

Taotletav tegevus on vajalik, kui

1. loa andmisega hoitakse ära majanduslikult ebaotstarbekate jääkvaru plokkide teke;
2. loa andmine tagab kasutusel oleva mäeeraldise lamamis oleva maavara täieliku väljamise;
3. loa andmine tagab korrastamistingimuste otstarbekama täitmise;
4. loa andmine tagab planeeringutest või riigi infrastruktuuri laiendamise vajadustest tingitud tegevuste raames maapõue ja maavara kaitse nõuete täitmise ning maavara ratsionaalse kasutamise.

Riigi huviga kooskõlas olevaks loetakse taotlus, mis vastab vähemalt ühele punktides 1-4 ülal toodud kriteeriumile. Antud taotluse puhul on tagatud eelpool nimetatud tingimused, kuna tegemist on alaga, kus toimub juba kaevandamine, taotletava ala piires on jääkvaru väljamata, loa andmine tagaks kaevandatud alade nõuetekohase korrastamise ning oleks välditud ebaotstarbekate jääkplokkide tekkimine.

Eelnevast tulenevalt on Keskkonnaamet seisukohal, et taotletav tegevus ei ole vastuolus riigi huvidega.

3.2. Kõrvaltingimuste seadmine

HMS § 3 lõike 1 kohaselt võib haldusmenetluses piirata isiku põhiõigusi ja -vabadusi ning tema muid subjektiivseid õigusi ainult seaduse alusel. Haldusmenetluse üksikasjad määrab haldusorgan kaalutlusõiguse alusel (HMS § 5 lõige 1). Kaalutlusõiguse tuleb teostada kooskõlas volituste piiride, kaalutlusõiguse eesmärgi ning õiguse üldpõhimõtetega, arvestades olulisi asjaolusid ning kaaludes põhjendatud huve (HMS § 4 lõige 2). MaaPS § 56 lõige 2 punkt 5 alusel märgitakse kaevandamisloa lahtrisse „Kõrvaltingimused“ nõuded, mis seatakse maapõue kaitse ja maavaravarude ratsionaalse kasutamise tagamiseks ning inimese tervisele, varale ja keskkonnale kaevandamisest ja kaevandamisjäätmete käitlemisest tuleneva kahjuliku mõju vähendamiseks. Kaevandamisloaga reguleeritakse vaid mäeeraldises ja mäeeraldise teenindusmaal läbiviidavaid tegevusi ning nähakse ette leevendusmeetmeid otseselt kaevandamisest tulenevatele keskkonnamõjudele.

Kehtivas keskkonnaloas nr L.MK/332988 on järgmised kõrvaltingimused:

1. Tolmu tekke ja leviku tõkestamiseks tuleb sademetevaesel, kui ööpäeva keskmine välistemperatuur on üle +5°C, kasta karjääri veoteid pidevalt ning piirata veokite liikumisi kiirust 30 km/h.

2. Katendivallid rajada kinnistu Jahilossi (katastritunnus 15905:004:0619) ja Liivaaugu (katastritunnus 15905:004:0618) suunale. Karjääri esmakordsel täisvõimsusel töötamisel teostada müra mõõtmine, elamualal lubatud normtasemete ületamisel rakendada koheselt leevendusmeetmeid, mis tuleb kooskõlastada eelnimetatud kinnistu omaniku või elanikega.
3. Maanteeametil on õigus nõuda piirete paigaldamist nendesse karjääriga külgnevatesse riigitee lõikudesse, kus see on liiklusohutuse seisukohalt vajalik

Keskkonnaamet kõrvaltingimusi keskkonnaloal ei muuda ega lisa.

3.3. Ettepanekute ja vastuväidete kaalumine

Pärnu Linnavalitsus nõustus 18.01.2023 kirjaga nr 9-11/247-6 tingimusel (registreeritud KOTKAS 20.01.2023 nr DM-120745-15), et kaevandamisloale täiendava kõrvaltingimusena lisatakse fikseeritud karjääris töötamise aeg (ajavahemikus 8.00-17.00).

Keskkonnaamet küsis 30.01.2023 e-kirja teel Osaühingult Eesti Killustik seisukohta Pärnu Linnavalitsuse ettepanekule ning ettevõtte kirjutas oma 31.01.2023 e-kirjas (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS 31.01.2023 nr DM-120745-17), et Potsepa III liivakarjääri peamine tegevus toimub keskkonnaloa PARM-008 alusel, kus on järgmine kõrvaltingimus: *Karjääri lubatud tööaeg on esmaspäevast reedeni kell 07.00-18.00. Riigipühadel, puhkepäevadel ja nädalavahetustel on töötamine keelatud. Kui töid on tarvis teostada väljaspool karjääri lubatud tööaega, tuleb see eelnevalt Liivaaugu (katastritunnus 15905:004:0618) ja Jahilossi (katastritunnus 15905:004:0619) kinnistute elanikega kokku leppida.* Osaühing Eesti Killustik lisas, et Potsepa karjääris kaevandatakse juba antud tingimuste kohaselt.

Keskkonnaamet on seisukohal, et ajalist piirangut Potsepa III liivakarjääri keskkonnaloale ei lisata, kuna Potsepa liivakarjääri keskkonnaloale (PARM-008) on see lisatud ning karjäärid kuuluvad samale ettevõttele. Lisaks märgime, et Keskkonnaamet küsis Pärnu Linnavalitsuse vastavalt maapõueseaduse (edaspidi MaaPS) § 49 lõikele 6 18.10.2022 kirjaga nr DM-120745-8 keskkonnaloa muutmise taotluse kohta arvamust. Pärnu Linnavalitsus edastas 05.12.2022 Keskkonnaametile Pärnu Linnavalitsuse seisukoha, millega nõustuti keskkonnaloa nr L.MK/322988 muutmise taotlusega ning ettepanekut keskkonnaloale kõrvaltingimuse lisamiseks ei tehtud. Seega ei ole Pärnu Linnavalitsuse 18.01.2023 saadetud kiri nr 9-11/247-6 keskkonnaloa muutmisel siduv.

3.4. Otsekohalduvad nõuded

Keskkonnaloaga kaasnevad käitajal seadusandlusest tulenevad õigused ja kohustused. Ettevõtte peab järgima AÕKS, JäätS, VeeS, MaaPS ja nende alamaktides kajastatud nõudeid ning kohustusi. Keskkonnaamet on seisukohal, et seadusandlusest tulenevaid nõudeid ei ole otstarbekas kanda keskkonnaloale. Olulisemad keskkonnavalused kohustused loa omajale on toodud Keskkonnaameti kodulehel rubriigis „Keskkonnakaitseloa omaja meelespea“. Kohustused on leitavad Keskkonnaameti kodulehe aadressilt: <https://www.keskkonnaamet.ee/et/eesmargid-tegevused/keskkonnakaitseloa-omaja-meelespea>.

VAIDLUSTAMINE

Otsust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades vaide haldusakti andjale haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

(allkirjastatud digitaalselt)
Martin Nurme
juhataja
maapõuebüroo

Lisad:

1. Keskkonnaluba
2. Mäeeraldise plaan
3. Geoloogilised lõiked
4. Korrastatud ala plaan

Teadmiseks: Maa-amet, Pärnu Linnavalitsus, Riigimetsa Majandamise Keskus, Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet

Agnes Putnik 5191 3442
Agnes.Putnik@keskkonnaamet.ee